Ik kies lekker zelf!

Tijdens deze les gaan de leerlingen leren om stap voor stap te werken. Ze visualiseren dit in een stappenplan. De les heeft zowel doe- als praatopdrachten en is daardoor afwisselend en interactief.
Totale duur: 45 minuten.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Bij heel veel beroepen moet je beslissingen nemen en heb je een stappenplan nodig om te weten wat je moet doen. De bakker bakt bijvoorbeeld bruin of wit brood. Wat heeft hij daarvoor nodig?
De vuilnisman moet de groene of de bruine vuilnisbak ophalen. Daar is een plan voor nodig. Deze plannen kun je digitaal vastleggen. Stap voor stap denken en verwoorden wat je doet is bij elk beroep nodig.

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

In deze les werken we met het ethische vraagstuk: Kies je wel echt altijd zelf? Soms wil je iets kijken op de tablet en lijkt het wel alsof ze precies weten wat jij leuk vindt. Dat lijkt niet alleen zo: dat is ook zo!

LESOPBOUW

- Introductie: De leerkracht doet een toneelstukje (5 min)
- Verdieping: Praten over dingen die leuk zijn om te doen (10 min)
- Doen: De kinderen maken een stappenplan (20 min)
- Afronding: Bekijk elkaars stappenplan en praat er samen over (10 min)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord
- Zorg voor papier, potloden, tablet, koptelefoon en een luisterapp van de bieb.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerndoel vak	21st century skills
1 Data en informatie DG1.1 Van data naar informatie.	**1 Informatievaardigheden** De leerling kan hoofdzaken van bijzaken onderscheiden.	**1 Taal** De leerling leert informatie te verwerven uit gesproken taal. En leert tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.	**1 Zelfregulering**
	2 ICT-basisvaardigheden De leerling weet het verschil tussen publiek en persoonlijk.	**2 Kunstzinnige oriëntatie** De leerling leert beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken. Om er gevoelens ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.	**2 Communiceren**

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

INTRODUCTIE

Openingsslide

Slide 1, Luisteren

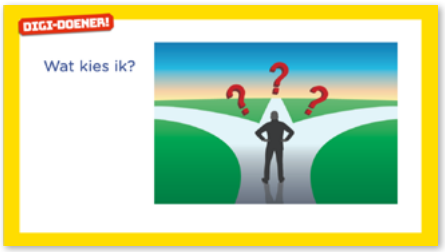
Start de les in de kring. Zit met een koptelefoon op lekker relaxed in je stoel. Speel toneel!
“Oh ha, zijn jullie er ook.”
“Ik was net heel relaxed een boek aan het luisteren.”
“Hebben jullie dat ook wel eens, dat je meerdere dingen leuk vindt om te doen en niet kan kiezen?”
“Ik twijfelde, zal ik nou een wandeling maken of muziek luisteren? Echt een moeilijke keuze.”

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT

Slide 2, Handig om te leren om...

Bij heel veel beroepen moet je beslissingen nemen. Je hebt dan een stappenplan nodig om te weten wat je moet kiezen en vervolgens moet doen.
De automonteur kiest: welke auto repareer ik eerst, die met de lekke band of die met de kapotte motor? De vuilnisman moet de groene of de bruine vuilnisbak ophalen. Daar is een plan voor nodig. Kiezen tussen twee of meerdere dingen komt heel vaak voor.
Stap voor stap denken en verwoorden wat je doet heb je bij elk beroep nodig.
Er bestaan computerprogramma’s die je helpen bij het maken van ingewikkelde keuzes.
Als je later bijvoorbeeld moet kiezen wat voor werk je gaat doen, maar je weet het nog niet, dan kun je een beroepentest doen. De test stelt allerlei vragen en uiteindelijk komt er een antwoord uit dat jou helpt om te kiezen.

Soms wil je iets kijken op de tablet en lijkt het wel alsof ze precies weten wat jij leuk vindt. Dat lijkt niet alleen zo. Dat is ook zo! Hoe kan dat? Heeft iemand een idee?
Zo krijg ik als ik op internet zoek allemaal plaatjes van leuke spellen om te kopen voor de klas. Maar als jij samen met je vader of je moeder zoekt naar een leuke film komen er opeens allemaal leuke voorbeelden van films voorbij.
(Bedrijven zien door ‘cookies’ wat jij opzoekt omdat ze informatie over jou verzamelen en zo kunnen ze je sturen in het maken van beslissingen.)
Laat dit als leerkracht zien aan de kinderen. Ga naar een bekende website (bijvoorbeeld AD.nl) en laat zien dat er een button komt waar je op moet drukken voor cookies. De kinderen zien zo hoe het werkt. Door de cookies kunnen ze volgen wat jij doet op internet, welke films je kijkt en welke dingen je koopt.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

Hierdoor weten ze wat jij leuk vindt en je een voorstel doen en laten zien wat jij leuk vindt.

- Wil jij dat bedrijven informatie (leg het woord informatie uit) over je verzamelen?
- Mogen ze alles van je weten? Waarom wel/niet?
- Vind je het fijn dat ze ideeën voor je verzamelen? Waarom wel/niet?
- Vind je het fijn als ze keuzes voor je maken? Waarom wel/niet?

VERDIEPING

Slide 3, Praten met de klas

Vertel: Ik vind wandelen of muziek luisteren leuk, dat is mijn eigen keuze. Als jullie iets leuk vinden kiezen jullie misschien iets heel anders leuks. Wat leuk is, is voor iedereen anders. Dat is een 'persoonlijke keuze'. Stel dat we met zijn allen, de andere kinderen van school of zelfs uit het hele land buitenspelen kiezen, dan is wordt het een publieke keuze. Dan zijn er een heleboel die hetzelfde kiezen.

Vraag de leerlingen: Wat vinden jullie bijvoorbeeld erg leuk om te doen? Schrijf mee, verzamel leuke dingen om te doen op het bord.
Zeg daarna: Zoveel leuke dingen! Hoe kun je hier ooit uit kiezen? En als je eenmaal hebt gekozen, wat heb je dan allemaal nodig? Ik heb voor mijzelf een beslisboom gemaakt. Kijk maar mee naar mijn voorbeeld:

Laat de bijlage zien.
Wil ik naar buiten of binnen? Ik koos binnen.
Wil ik muziek luisteren of op de tablet iets opzoeken?
Bij elk plaatje kijk ik. Denk hardop mee: is het antwoord ja of nee, de ene pijl of de andere pijl. Ik volg de pijlen.
Vervolgens bedenk ik: Fijn, ik ga muziek luisteren!
Wat heb ik daarvoor nodig? Een koptelefoon en een tablet met muziek. (Je kunt nog een voorbeeld noemen. Waarin je uitlegt dat je niet afdwaalt naar andere zaken. Dus wat heb je nodig als je naar buiten gaat? Jas en bal. Zonder af te dwalen. Je jas vergeet dicht te doen of naar stoepkrijt of een fiets afdwaalt. Je blijft bij je doel.

DOEN

Slide 4, Doen

We gaan nu zelf aan de slag. Pak potloden en papier.
We gaan nu zelf tussen twee dingen kiezen.
Je kunt net als ik starten met:

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

Buiten of binnen
Een van de twee kies je.
Kies je bijvoorbeeld buiten, dan kun je daar verder.
Bijvoorbeeld: wil ik fietsen of touwtjespringen?

Of je kiest binnen
En bedenkt dan twee dingen waar je tussen wil kiezen.
Misschien wel een spelletje doen of een puzzel maken.

Kies 2 dingen uit die je heel leuk vindt en waar je moeilijk tussen kunt kiezen.
Bedenk hoe je deze dingen kunt tekenen.
Bedenk daarna wat je nodig hebt. Laat nogmaals het voorbeeld zien.

Ga aan de slag. Weet je niet hoe je iets moet tekenen. Vraag het aan een ander kind. Weet je het nog niet, kom naar de leerkracht.

Ben je klaar? Dan ga je verder.
Want stel je kiest bijvoorbeeld om buiten te gaan touwtjespringen.
Dan ga je bepalen wat je daarvoor nodig hebt.

1. Mijn jas
2. Een springtouw

AFRONDING

Slide 5, Praten en doen

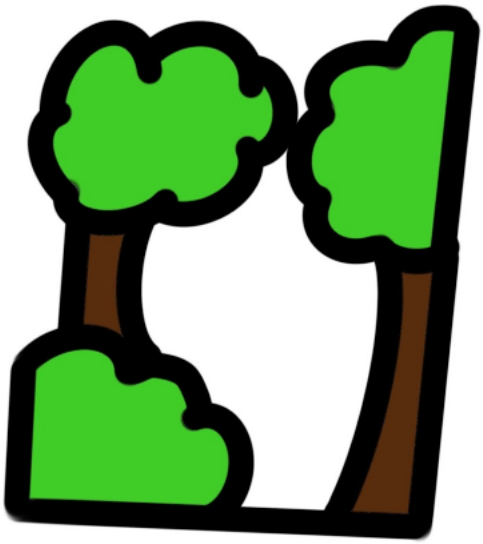
We maakten zelf een beslisboom waar we leerden waaruit we kunnen kiezen. En als we eenmaal gekozen hebben, wat hebben we nodig om dit te gaan doen.
Ruil met een klasgenoot en bekijk de beslisboom van elkaar.
Weet je wat hij of zij heeft gekozen? En wat heeft hij daarvoor nodig?

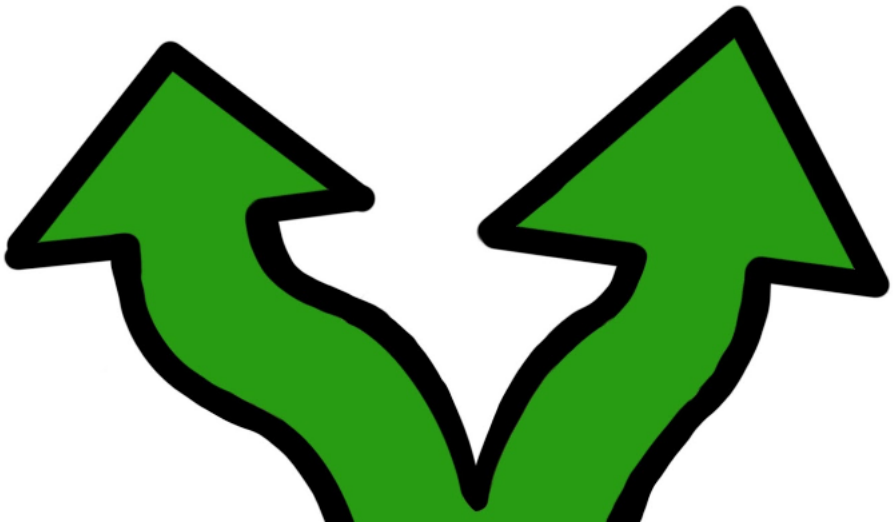
Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

BIJLAGEN VOOR DE LEERKRACHT

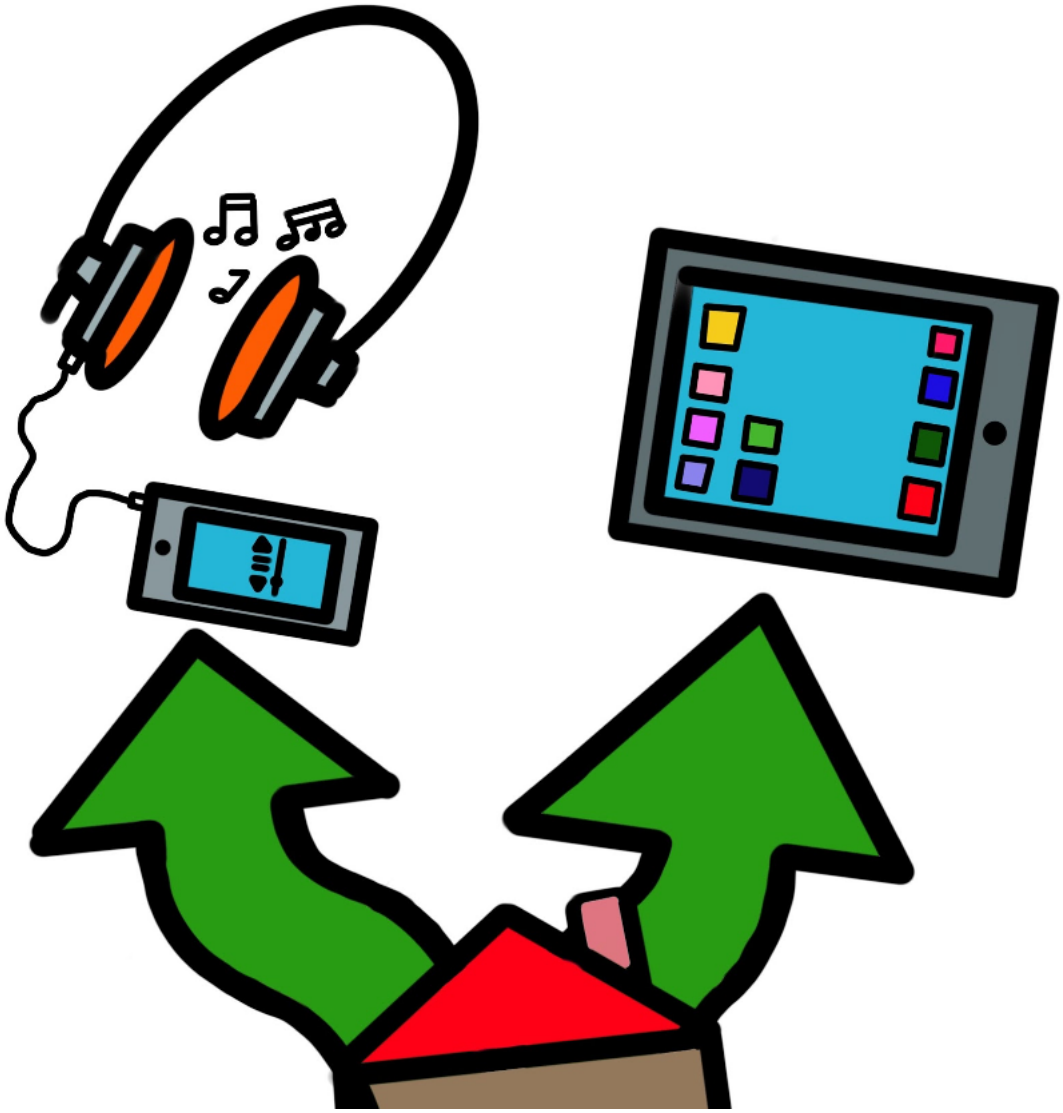
De bijlage is getekend door Oscar van Zessen

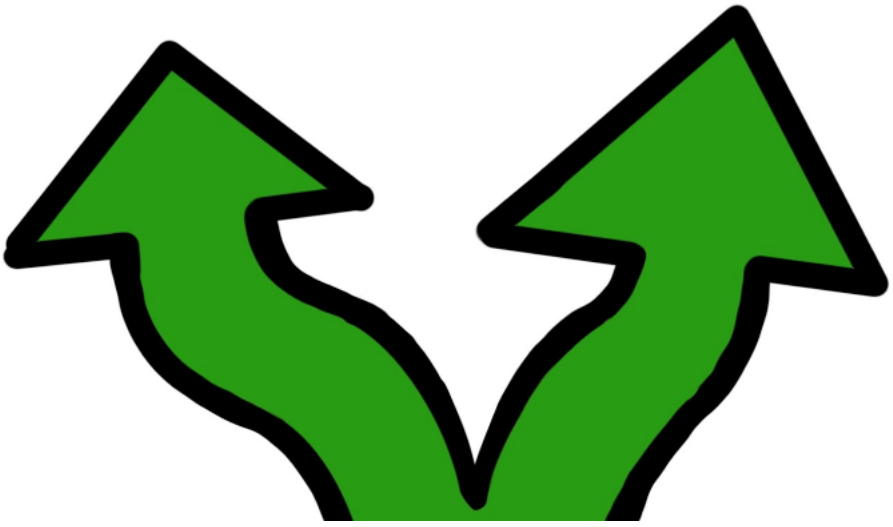

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.

Stichting FutureNL ontwikkelt onafhankelijk lesmateriaal. © 2020 Iedereen mag deze les downloaden, delen en uitprinten (alleen niet als je er geld mee wilt verdienen). Doen! Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0. Deze les is gemaakt door Fleur Leppink.